

південнокорейських компаній підвищилася, що призвело до збільшення значних прямих інвестицій в розвиток економіки країни.

Список використаних джерел:

1. М. Р. Лучко, І. Д. Бенько « Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах» URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/16824/1/книга%20зар.%20кр..pdf>
2. IFRS Adoption and Implementation in Korea URL: <http://www.ifrs.org/Meetings/MeetingDocs/Trustees/2013/January/AP4-Korean-Adoption.pdf>
3. Досвід Південної Кореї URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/42_2022ua/7.pdf
4. Accounting and accounting rules in South Korea URL: <https://www.lloydsbanktrade.com/en/market-potential/south-korea/accounting>
5. Accounting in South Korea URL: <https://www.icaew.com/technical/by-country/asia/south-korea/accounting-in-south-korea>

ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В КИТАЇ

Мошковська О. А., д-р екон. наук, професор, Шудрук Д. Р., здобувач вищої освіти, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

В останні роки Китай швидко вийшов на лідируючі позиції в економіці та нових технологічних сферах. Дешеві людські ресурси, величезна виробнича продуктивність і технологічний потенціал роблять Китай надзвичайно привабливим для міжнародних інвесторів. Навіть якщо в Китаї все ще зберігається дивне поєднання ринкової економіки та елементів комуністичної ідеології, вкладникам це не завадило: у 2013 р. прямі іноземні інвестиції в китайську економіку досягли рекордного рівня в 117,6 млрд. \$, згідно з даними Міністерства торгівлі Китаю [1].

Щоб задовольнити потреби іноземних інвесторів у повній та об'єктивній інформації, на початку 1990-х років уряд Китаю розпочав реформу системи бухгалтерського обліку. Після 15 років реформ, починаючи з 2007 р., усі китайські компанії, які котируються на фондових біржах, зобов'язані подавати фінансову звітність відповідно до нових національних стандартів (China Accounting Standards, CAS).

Обов'язкове запровадження CAS позитивно вплинуло на прозорість та інформативність фінансової звітності китайських зареєстрованих компаній. Ця перевага особливо очевидна у виробничому секторі, який має найбільший вплив на економічний розвиток Китаю і навіть світової економіки. Однак глобальні тенденції та конвергенція бухгалтерського обліку не вплинули на більшість малого бізнесу у Китаї, що продовжує перебувати під сильним впливом традицій і політичної ідеології. В останні десятиліття в Китаї фактично співіснували два різних світи - сучасний світ конкуренції та великого бізнесу та застаріла комуністична система, в якій ідеологічні установки та ідеї, правила важливіші за економічну доцільність. Конфлікт між цими двома

світами значною мірою відображається на розвитку бухгалтерської професії, яка має глибоке коріння в Китаї [1].

Таблиця 1 – Етапи регулювання бухгалтерського обліку в Китаї (складено автором за допомогою [3])

Етап	Період, роки	Характеристика
1.	1978-1992	Товарна економіка не пов'язана з МСФЗ. Період характеризується відновленням громадського економічного порядку, поступовим регулюванням режиму бухгалтерського обліку.
2.	1992-2000	Залучення іноземних інвестицій, створення системи бухгалтерського обліку для пілотних акціонерних суспільств; характеризується тим, що вперше в історії китайського бухгалтерського обліку здійснюється внутрідержавна координація, початкова інтеграція з МСФО.
3.	2001-2007	Характеризується паралельністю ведення китайської системи бухгалтерського обліку і положень з бухгалтерського обліку компанії. Було здійснено загальнонаціональну єдність режиму бухгалтерського обліку на підприємстві, частково погоджено з МСФО
4.	2007-донині	Китайські положення бухгалтерському обліку компаній по суті відповідають МСФО.

Сучасні стандарти бухгалтерського обліку Китайської Народної Республіки розроблено, видано та керується Міністерством фінансів Китайської Народної Республіки відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності. МСФЗ описує природу облікового запису, тоді як рахунки CAS базуються на їх функціональності. Загалом варто визначити дві основи для китайського бухгалтерського обліку, а саме: правові акти спеціального характеру (наприклад, розділ «Контроль бухгалтерської звітності та іншої господарської діяльності» у Законі «Про збір та адміністрування податків» 1992 р.) та основні джерела правових норм (Конституція, цивільне право, кримінальне право та ін.) [2]. Щодо китайських публічних компаній, вони повинні дотримуватися CAS при складанні фінансової звітності. Однак важливо відзначити, що Китай також впроваджує конвергенцію своїх стандартів із Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ). Таким чином, багато китайських компаній можуть використовувати МСФЗ або приводити свої фінансові звіти у відповідність із ними.

Єдиний принцип китайського бухгалтерського обліку полягає в наступному: правдиво, повно і своєчасно відображати результати господарської діяльності в обліку і звітності, зберігати специфічні методи бухгалтерського обліку і фінансового обліку протягом звітного періоду, оцінювання майнових ресурсів за первісною вартістю.

Якщо несплата, затримка або недоплата податків порушує законодавство Китайської Народної Республіки, податки будуть стягнені відповідно до закону. Якщо компанії необхідно погасити заборгованість безпосередньо, може бути накладено штраф у розмірі до п'яти розмірів боргу. Крім того, одним із унікальних аспектів, заснованих на менталітеті та усталених традиціях

громадян Китаю, є наголос на власній репутації. У світі бухгалтерського обліку це проявляється в залякуванні бухгалтерів шляхом оприлюднення їхніх імен нації, якщо компанії, в яких вони працюють, не платять податки або приховують свої справжні фінансові результати. Китайська влада розробила власні механізми боротьби з тими, хто не повністю відображає доходи компаній і прагне знизити свій податковий тягар. Суть полягає в організації податковою службою перевірки покупців, хто отримує матеріальні призи.

У Китайській Народній Республіці велика увага приділяється чесності в усіх видах діяльності, особливо у фінансових питаннях: як зазначалося вище, боротьба з корупцією, стимулювання збору податків та підвищення прозорості фінансової звітності. Одним із аспектів досягнення цих цілей є наближення національних стандартів бухгалтерського обліку (CAS) до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IFRS) [2].

Щоб сприяти розвитку Китаю як головного гравця на міжнародному інвестиційному ринку, необхідно постійно оновлювати систему бухгалтерського обліку відповідно до міжнародної практики бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Бухгалтерський облік є предметом постійної критики з боку китайських бухгалтерів та іноземних інвесторів. Наприклад, іноземні інвестори часто стикаються з деякими проблемами при використанні китайських стандартів:

- неправильне тлумачення рахунків Китаю;
- неправильна методологія консолідації звітності материнською компанією [3].

Основні відмінні риси китайських національних стандартів від МСФЗ полягають в наступному:

1. Нагляд за веденням бухгалтерського обліку та фінансової звітності покладено на Міністерство фінансів.
2. Можна використовувати затверджену державою схему обліку, на відміну від МСФЗ, яка дозволяє компаніям формувати незалежну звітність.
3. Подвійний облік ведеться лише в юанях, а операції в іноземній валюті конвертуються в юані за офіційним обмінним курсом.
4. Більш широко використовується метод обліку за історичною собівартістю, особливо для приватних компаній, оскільки важко отримати достовірну інформацію про справедливую вартість.
5. Фінансовий рік підприємства починається 1 січня календарного року.
6. Додаткові вимоги до розкриття інформації: інформація про ділового партнера, Звіти про рух грошових коштів (непрямий метод) тощо.

Отже, китайська система бухгалтерського обліку базується на власних національних стандартах, відомих як китайські стандарти фінансового обліку (CAS). Ці стандарти розробляються і затверджуються органами регулювання в Китаї. Китайські публічні компанії зобов'язані дотримуватися CAS при складанні фінансової звітності. Однак багато компаній також можуть використовувати Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) або конвертувати свої стандарти з МСФЗ. Однією зі значущих особливостей китайського бухгалтерського обліку є велика роль державного впливу і

контролю, особливо у секторі державних підприємств. Важливо враховувати особливості китайської культури і правової системи, які можуть впливати на бухгалтерський облік і фінансову звітність. Китай продовжує вдосконалювати свої стандарти обліку та прагне до більшої гармонізації з міжнародними стандартами. Зміни в регуляторному середовищі та відносна новизна китайських стандартів створюють виклики для бухгалтерів і фінансових аналітиків, які працюють з китайськими компаніями. Норми бухгалтерського обліку допомагають запобігти переслідуванню підприємствами короткострокових цілей у процесі формування звітної інформації, сприяють сталому розвитку підприємств, покращують якість облікової інформації, розвивають ринки капіталу, прискорюють розвиток професії бухгалтерів та аудиторів, приносять національні стандарти, наближені до міжнародних стандартів. На цьому етапі економічні наслідки конвергентного застосування CAS та IFRS були повністю відображені.

Список використаних джерел:

1. Розвиток бухгалтерського обліку в Китаї: історія та її сучасність. Поточний випуск. URL: <http://global-national.in.ua/archive/7-2015/182.pdf>
2. Розвиток бухгалтерського обліку в Китаї: історія та сучасність. Поточний випуск. URL: <http://global-national.in.ua/archive/7-2015/182.pdf>.
3. Мокринська З. В. - Особливості бухгалтерського обліку в Китаї (2015). libnas | library portal of national academy of sciences of Ukraine. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nvkhdu_en_2015_10\(1\)__47](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nvkhdu_en_2015_10(1)__47).

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ФРАНЦІЇ ТА УКРАЇНИ

Мошковська О. А., д-р екон. наук, професор, Язловецька О. О., здобувач вищої освіти, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

В останні роки, за рахунок зростання темпів інтернаціоналізації торгівлі та інвестицій, все частіше виникають питання необхідності розуміння особливостей систем бухгалтерського обліку в міжнародному масштабі. Впевнений рух нашої країни до Євросоюзу ще більше їх підсилює.

Франція обрала для себе шлях використання національних стандартів, заснованих на міжнародних стандартах фінансової звітності (МСФЗ), проте деякі стандарти можуть бути більш деталізовані, ніж МСФЗ. Інтеграція України в ЄС викликала перехід українських стандартів фінансового обліку також на МСФЗ — ця вимога була прописана в угоді про асоціацію з ЄС. Окрім цього, з ростом частки західних інвестицій у вітчизняну економіку, виникла необхідність універсалізації правил бухгалтерського обліку для полегшення ведення бізнесу в Україні.